

PITANJA I ODGOVORI

Ulaganje u unapređenje zdravlja naroda i pojedinaca iznimno je važno, a posebno se to odnosi na preventivne programe. Naše vrijeme je zbog tehnoloških dostignuća i uspostavljenih modernih i brzih komunikacija omogućilo brzu dostupnost informacija bilo kojeg tipa, pa tako i onih o zdravlju, bolestima, liječenju i naravno o preventivi. Prateći sve te pojavnosti brzo se prepoznaju učinci i dosezi preventivnih aktivnosti. Prepoznaju se naravno i financijski troškovi svih aktivnosti. Odavno je poznato da se s najmanjom količinom novca postižu najbolji rezultati upravo provođenjem preventivnih programa gdje god je moguće.

Posebna briga za zdravlje radno aktivne populacije civilizacijska je stečevina. Za radnike na radnim mjestima s posebnim uvjetima rada svi poslodavci vode dodatnu brigu da se osiguraju najviši standardi zdravstvene skrbi prema doktrini medicine rada. Kako je naše vrijeme, vrijeme globalnih putovanja, mobilne radne snage, brzih komunikacija i razmjene informacija, to nam i na planu specifične zdravstvene zaštite radnika donosi određene novine. Tako se uspostavlja mogućnost da se periodični pregledi radnika, koji rade na radnim mjestima s posebnim uvjetima rada, obave i u drugim zemljama Europske unije u kojima njihov poslodavac obavlja određene poslove iz svoje djelatnosti.

Kako zemlje Europske unije dijele zajedničke vrijednosti, tako se pojednostavljenim rješava-

njem svih životnih i radnih situacija iznalaze i uređuju što jednostavnija rješenja koja racionaliziraju troškove po raznim osnovama uključujući i one za specifičnu zdravstvenu zaštitu. Uspostavljena prekogranična zdravstvena zaštita, također, daje jednu novu dimenziju kvalitete i sigurnosti življenja na ovim našim prostorima, koja uključuje povećanje dostupnosti, što je iznimno važno za sve oblike zdravstvene zaštite.

1. Mogu li se obrtniku koji je pretrpio ozljedu na radu uskratiti prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja ako ima dug po osnovi doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje, odnosno doprinosa za zaštitu zdravlja na radu?

Obrtniku - obvezniku obračunavanja i plaćanja doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje, a koji nije uplatio doprinos za najmanje 30 dana, prava iz obveznoga zdravstvenog osiguranja ograničavaju se na pravo na hitnu medicinsku pomoć.

Pod hitnom medicinskom pomoći podrazumijeva se pružanje dijagnostičkih i terapijskih postupaka koji su nužni u otklanjanju neposredne opasnosti za život i zdravlje.

U skladu s važećim odredbama Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju, puni opseg prava uspostavlja se unaprijed, od dana podmirjenja dužnog iznosa doprinosa s pripadajućim kamatama.

2. Policijski službenik pretrpio je ozljede izvan radnog vremena kada je pokušao spriječiti narušavanje javnog reda i mira u ugostiteljskom objektu, pri čemu se legitimirao kao ovlaštena osoba MUP-a. Je li on ovlašten podnijeti zahtjev za utvrđivanjem ozljede na radu s obzirom da se događaj zbio izvan radnog vremena?

U navedenom slučaju, a u skladu s odredbom članka 6., stavka 2. Zakona o policijskim poslovima i ovlastima, iz koje proizlazi da je policijski službenik i izvan službe dužan poduzeti radnje zaštite osobne sigurnosti i imovine, isti ostvaruje pravo na podnošenje zahtjeva za priznavanjem prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja za slučaj ozljede na radu.

Ako se osiguranik prilikom intervencije legitimirao kao ovlaštena službena osoba, u skladu sa člankom 17., stavkom 1. važećeg Zakona o policijskim poslovima i ovlastima, kojom odredbom je propisano da je policijski službenik u građanskom odijelu, prije početka primjene policijskih ovlasti, dužan predstaviti se pokazivanjem službene značke i službene iskaznice te ako se u postupku utvrdi da su ispunjeni ostali uvjeti, propisani Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju, osiguraniku će se priznati prava za slučaj ozljede na radu.

Prema stajalištu Visokog upravnog suda Republike Hrvatske, drugačije tumačenje odredbi Zakona o policijskim poslovima i ovlastima dovelo bi u situaciju ovlaštene službene osobe da, djelujući u spašavanju i zaštiti života te osobne sigurnosti ljudi i imovine, budu lišeni prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja, a što, prema navedenom stajalištu Visokog upravnog suda, nije intencija ni Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju niti Zakona o policijskim poslovima i ovlastima (Presuda Visokog upravnog suda RH, br. Usž-2266/16-2 od 3. studenog 2016.).

3. Provodi li Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje nadzor nad radom izabranog doktora u vezi s liječenjem i utvrđivanjem privremene nesposobnosti radnika za rad zbog ozljede na radu?

Tijekom ugovornog razdoblja HZZO je obvezan kontinuirano nadzirati izvršavanje ugovor-

nih obveza svojih ugovornih subjekata (u koje se ubrajaju i izabrani doktori primarne zdravstvene zaštite), a u vezi sa zakonitim i pravodobnim ostvarivanjem prava osiguranih osoba iz obveznog zdravstvenog osiguranja. Nadziranje se obavlja u skladu s preuzetim obvezama na osnovi sklopljenog ugovora o provođenju zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja, a u skladu sa Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju, podzakonskim propisima, općim aktima HZZO-a, kao i propisima Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti te međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju.

Postupkom nadzora posebno se, u skladu sa člankom 94. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju, između ostalog, utvrđuje je li izabrani doktor medicine:

- provodi mjere zdravstvene zaštite iz obveznoga zdravstvenog osiguranja utvrđene opsegom prava na zdravstvenu zaštitu,
- primjenjuje pravila struke, a kod propisivanja terapije preporuke glede farmakoterapije, kliničke smjernice te načela farmakoeonomike vodeći računa o interakcijama i kontraindikacijama za pojedini slučaj,
- utvrđuje privremenu nesposobnost osiguranika ovisno o vrsti bolesti odnosno ozljede koja utječe na privremenu nesposobnost u skladu s medicinskom indikacijom i smjericama koje pravilnikom propisuje ministar nadležan za zdravstvo po prethodnom pribavljenom mišljenju stručnih društava Hrvatskog liječničkog zbora,
- postupa u skladu s odredbama Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju, Zakona o zdravstvenoj zaštiti, drugih zakona, posebnih propisa, podzakonskih akata te općih akata HZZO-a.

Nakon provedene kontrole ovlaštene osobe HZZO-a, koje su provele kontrolu na temelju utvrđenih činjenica, sastavljaju zapisnik o provedenoj kontroli u pisanom obliku, u skladu s odredbama važećeg Pravilnika o načinu provođenja nadzora i kontrole te u slučaju potrebe odmah zahtijevaju poduzimanje radnji za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti.

*Veronika Laušin, dr. med. spec.
Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, Zagreb*